

Meer dan retrosounds

De TEO-5 is een verrassend betaalbare nieuwe synthesizer van het legendarische merk Oberheim. Maar klinkt ie wel als een echte Oberheim en hoe hebben ze 'm dan betaalbaar gekregen?

door **Stefan Robbers**
stefan@interface.nl

De Oberheim TEO-5 (TEO staat voor Thomas Elroy Oberheim) is een vijfstemmige analoge keyboardsynthesizer met digitale effecten. Hij is compact vormgegeven en voorzien van een retrolook met de kenmerkende blauwe Oberheim strepen. Hij beschikt over een prettig speelbaar 3,5-octaafs keyboard met de pitch- en modulatiewielen links boven de toetsen gepositioneerd. De behuizing maakt in elk geval een strakke en stevige indruk. In een oled-scherm zie je de naam en parameters van de gekozen preset, en een centraal driesegments-led-display geeft het presetnummer aan. Je kiest een van de 256 presets met een rij van zestien knoppen en een bankknop. Er is een fabrieksbank en een gebruikersbank met een kopie van de fabrieksgeluiden die je zelf kunt editen, wat het totaal op 512 patches brengt.

Bovenop vind je verder draaiop-meters en knoppen voor een groot deel van de parameters, met secties voor de oscillators, filter, envelopes, lfo's, modulatiematrix, arpeggiator, sequencer en effecten. Verdere details verschijnen in het display, waar je aanvullende parameters kunt aanpassen. Op de achterzijde zitten twee jack-aansluitingen voor linker- en rechter-uitgang, een hoofdtelefoonuitgang, twee jacks voor expressiepedaal en (sustain)schakelaar, en verder midi-in/uit/thru en usb. De TEO-5 heeft een ingebouwde netvoeding.

Authentiek

De oscillators zijn natuurlijk afgeleid van het klassieke Oberheim model, dus opgebouwd uit discrete analoge componenten. Ze kunnen drie golfvormen leveren: zaagtand, driehoek en puls met pulsbreedtemodulatie. Golfvormkeuze is per oscillator instelbaar via het menu of voor beide tegelijk met de draaiknop. Oscillator 1 heeft een puls suboscillator die één octaaf lager speelt. De verstembare oscillator 2

biedt een syncfunctie en ook de typische crossmodulatie is beschikbaar, inclusief through-zero fm. De klank van de oscillators is erg mooi en precies, en rijk aan harmonischen, en de x-mod geeft een typisch Oberheim-sausje aan de klank. Het klinkt warm en een beetje retro, maar tegelijk heeft het ook iets heel gedetailleerd met een nauwkeurige instelcurve. Een andere bepalende factor is natuurlijk het filter. De TEO-5 beschikt over een Oberheim SEM-filter dat traploos instelbaar is tussen low pass, notch en high pass. Geheel in Oberheim-stijl heb je schakelaars waarmee je kunt kiezen of je de oscillators, suboscillator of noise wilt horen. Er zitten geen mixerdraaiknoppen op de TEO-5, maar als je een van de selectieknoppen ingedrukt houdt, verschijnt het niveau in het display en kun je zo de mix bepalen. Oscillator 2 kan ook het filter bypassen via het editmenu in het display. Dat editmenu voorziet trouwens in een heleboel meer parameters dan je aan knoppen op het toetsenbord hebt. Noemenswaardig zijn de selectie voor type ruisgenerator (wit/roze), band pass in plaats van notch voor het filter, en aantal noten voor de unisoninstellingen.

Hybride

De TEO-5 is niet zo analoog als je misschien zou denken. Na de oscillators en filter is eigenlijk het hele signaalpad digitaal, inclusief de vca's. Ook de aansturing door envelopes en modulatie is digitaal uitgevoerd. De envelope-

curves zijn wel gebaseerd op die van de OB-8. Het zijn dadsr-types, waarbij de eerste 'd' staat voor delay. De TEO-5 heeft er twee per stem, en envelope 1 kun je routen naar het filter en inzetten voor diverse modulaties.

INFO • prijs: € 1700,-
• distributie: Oberheim
• internet: oberheim.com
SPECIFICATIES • Polyfone analoge synthesizer met vijf stemmen
• semigewogen 3,5-octaafs klavier, mono aftertouch • unison en poly portamento • 2x vco en suboscillator per stem • driehoek, zaagtand, variabele pulsgolfvormen • hard sync en X-mod • EM-filter trappenloos tussen lp en hp • bipolaire filter envelope voor filter • snelheidsmodulatie van de envelope • 2x dadsr envelope generator • 2x lfo met driehoek, zaagtand, blok golf, sample & hold • 19 slot modmatrix • arpeggiator • 64-staps polyfone sequencer • reverb en multi-effect • 256 gebruikers- en 256 fabriekspresets • pitch- en modulatiewiel • display voor patchinfo en editing • lijnuitgangen: 2x 6,3mm jack • voetschakelaar en sustainpedaal-ingang • midi-in/uit/thru • usb
HET OORDEEL
+ mooie klank
+ goede presets
+ eenvoudig te bedienen
- net iets te weinig toetsen
- soms een stem te weinig

Interface.nl XTRA

video • korte introductie
audio • diverse audiodemo's
pdf • handleiding

Envelope 2 biedt keuze tussen amplitude, filter en amplitude, en filter en gate. Beide envelopes kun je aan de aanslaggevoeligheid van het toetsenbord koppelen. De TEO-5 biedt een flink aantal modulatiemogelijkheden. Naast de aux-envelope zijn er namelijk twee lfo's met vijf golfvormen, waarbij lfo 2 polyfoon is. In de modulatiematrix heb je zestien slots, en het instellen verloopt eenvoudig: je drukt de sourceknop in, draait aan de parameter hiervoor, en daarna doe je hetzelfde met de destinationknop en parameter. Het display springt dan vanzelf naar een stand waarbij je met de encoder de hoeveelheid modulatie van het betreffende slot kunt inregelen.

Solide

Geluiden maken gaat snel en comfortabel met de TEO-5. Als je een klank 'reset', dan hoor je een basis van één oscillator met open filter. De meeste snelle instellingen aan de envelopes, het filter en de oscillatoren maak je vervolgens met de draaiknoppen op de TEO-5. Daarna kun je de lfo's afregelen en ze toewijzen via de mod source en destinationknoppen. Het geluid klinkt eigenlijk direct zeer overtuigend. Alleen bij geluiden met lange uitsterftijden, zoals pads, hoor je af en toe voice stealing omdat je met vijf stemmen tekort komt om drieklanken soepel over te laten lopen. Het filter laat zich prettig doseren en de TEO-5 heeft sowieso een aangename, warme klank. Dat deze nauwkeurig digitaal aangestuurd wordt, merk je eigenlijk alleen op een positieve manier. De envelopes zijn strak en direct, en nuances in de modulatie zijn goed hoorbaar zonder direct te veel op te vallen. Modulatie is subtiel in te zetten, waardoor de klank niet snel verveelt en heel levendig blijft. Wil je minder nuance, dan kun je dit eenvoudig bereiken door de vintageknop hoger te zetten. Deze beïnvloedt de stabiliteit van de oscillatoren en envelopes, en dit kan voor verrassende effecten zorgen. De parameters die je alleen via het display kunt bereiken, zijn goed gekozen en werken niet storend bij het

bouwen van geluiden. Wil je een overzicht van alle parameters, dan is er nog een software-editor van Soundtower inclusief bankmanager die 70 dollar kost.

Effectsecties

Er zijn twee ingebouwde (digitale) effectsecties, waarbij de eerste een multi-effect is met vier soorten delay, flanger, chorus, phaser, high pass-filter, distortion, ringmodulator en lo-fi. De functies van de draaiknoppen verschillen per gekozen effect, met de kanttekening dat je die wel in de handleiding kunt vinden maar dat deze niet op het scherm weergegeven worden. De phaser is gemodeld naar een vintage Oberheim 6-stage phaser en de ringmodulator is gebaseerd op de

DE KLANK VAN DE OSCILLATORS IS ERG MOOI EN PRECIES, EN RIJK AAN HARMONISCHEN

Maestro/Oberheim ringmodulator uit 1972. Het tweede effectslot is altijd een reverb, met parameters voor mix, size, predelay, decaytijd en tone (een hoog/laag doorlaatfilter). Naast de twee effectsecties heeft de TEO-5 nog een afzonderlijke overdrive, waarvan Oberheim in het midden laat of deze ook digitaal is, maar hij klinkt erg goed. Vooral signalen met meer harmonischen of met het filter open krijgen een extra warme, fuzzy sound. Om het geheel compleet te maken, bevat de TEO-5 ook een arpeggiator met vijf modi, octaafbereik en repeat-setting. Per patch beschik je ook over

een 64-stappensequencer. Deze is polyfoon en bevat opties voor rusten en verbindingen voor lange noten.

Conclusie

De TEO-5 is gelukkig absoluut de naam Oberheim waardig. Je hoort eigenlijk direct de historie en unieke sound van het merk, maar daar blijft het zeker niet bij. Je krijgt namelijk een indrukwekkend aantal parameters waarmee je de meest uiteenlopende sounds kunt maken, met een nauwkeurigheid en prettige klank. Aangevuld met de instelbare envelopes en de

uitgebreide effectsectie maakt dat de synthesizer geschikt voor alle soorten geluiden. In dat opzicht is het 3,5-octaafstoetenbord net wat te beperkt om een goede range aan noten te kunnen spelen. De fabriekspresets zijn al overtuigend, en je krijgt 256 presets voor je eigen creaties of edits. Vijf stemmen is voor veel sounds weliswaar voldoende, maar bij pads en andere lange polyfone klanken heb je wel wat last van voice stealing. Het zijn compromissen waarmee te leven valt als je kijkt naar het totaalplaatje. De compacte vorm, bruikbaarheid en betaalbaarheid zijn dan sterke punten. Als je een analoge synthesizer overweegt met een uniek geluid die niet alleen maar retrosounds kan maken, dan is de TEO-5 een heel interessante optie. ■

